

Toekomst in de ZW-Delta

Tjeerd Bouma

Illustratie: Jeroen Helmer

Tjeerd.Bouma@nioz.nl

Klimaat Adaptatie Strategie Zeeland 2021-2026

Samenvatting

Voorwoord

“Zeeland bereidt zich voor op het nieuwe klimaat”

- in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht
- gehele Zeeuwse samenleving → burgers, bedrijven en overheden
- Meerlaagsveiligheid → *naast sterke primaire waterkeringen, onze buitendijkse gebieden + **achterland zo ingericht dat de gevolgen van een superstorm en overstroming beperkt worden***
- Vitale functies + infrastructuur → veilige locaties + klimaatrobuust
- Robuuste natuur = klimaatextremen opvangen
- Volhoudbare landbouw

- **Ambitie Klimaatadaptatiestrategie**

- *in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht te zijn*

- **Waar staan we ...**

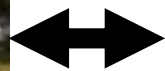
- **Veel verschillende visies**

- **Het dilemma**

- **Discussie: *how to make it happen***

Waar staan we:

- Sentiment ontstaan in afgelopen decennium

Nieuwerkerk. De boodschap op zijn protestbord is ruim een week geleden door onbekenden aangepast.

Redactie 16-09-10, 15:14 Laatste update: 26-03-17, 09:44 Bron: pzc

Waar staan we:

- Sentiment ontstaan in afgelopen decennium
- Wat als we op huidige weg door gaan ?

Waar staan we:

- Sentiment ontstaan in afgelopen decennium
- Wat als we op huidige weg door gaan ?
- Waar zouden we heen willen ?

Waar staan we:

- Sentiment ontstaan in afgelopen decennium
- Wat als we op huidige weg door gaan ?
- Waar zouden we heen willen ?
- Waarom zou dat onmogelijk zijn?

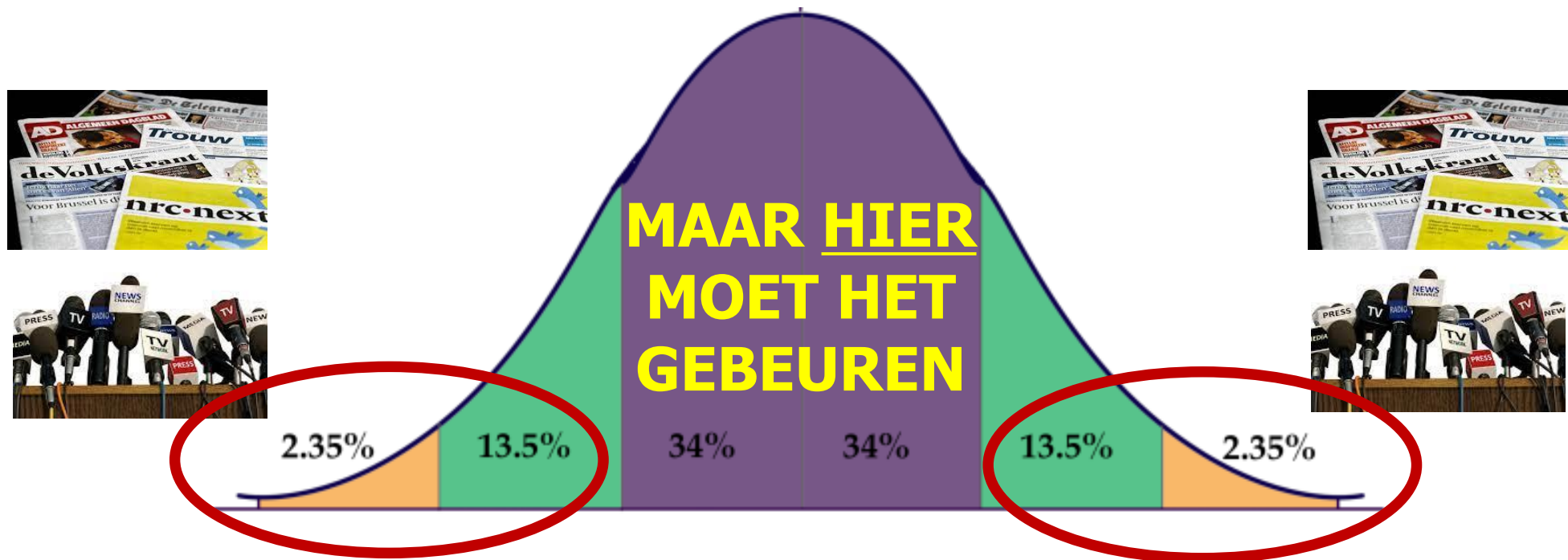
**samenwerking &
helpen verklaart
succes mens**

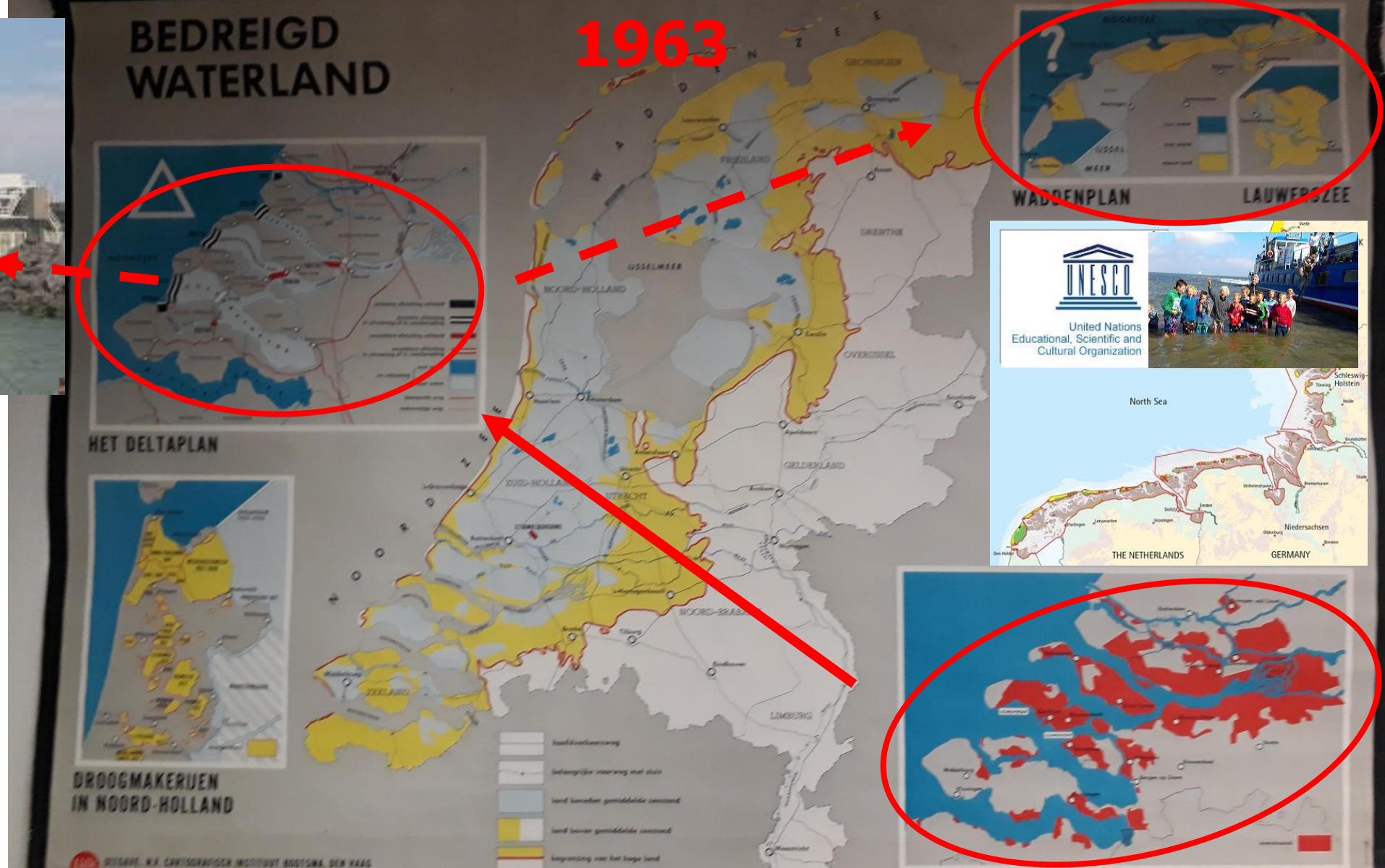
Nuancering t.o.v. gangbare beeld

In de natuur is eigenlijk alles normaal verdeeld ...

... de **media** focust meestal op de **uitersten**

Verleden leert → grote veranderingen zijn mogelijk !!!

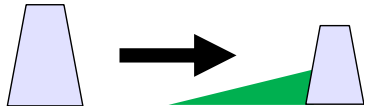

- **Ambitie Klimaatadaptatiestrategie**
 - *in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht te zijn*
- **Waar staan we ...**
- **Veel verschillende visies**
- **Het dilemma**
- **Discussie: *how to make it happen***

Alle oplossingen hebben **pro's** en **con's**

**Voer voor
uren college
veiligheid,
economie,
ecologie,
maatschappij
etc.**

- Conventionele dijk
- Overslag bestendige dijk
- Eiland monding Schelde
- Kustlijn verkorting zoet-'Zee'land
- Voorlanden
- Dubbele dijken met wisselpolders

voorbeeld Dubbele Dijken in PZC

Maar alle controverse komt voort uit gemene deler:

= bindende kracht !

Ruimte voor dialoog ?

- **Ambitie Klimaatadaptatiestrategie**
 - *in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht te zijn*
- **Waar staan we ...**
- **Veel verschillende visies**
- **Het dilemma**
- **Discussie: *how to make it happen***

Toekomst in de ZW-Delta

Illustratie: Jeroen Helmer

Tjeerd.Bouma@nioz.nl

Regeren is vooruitzien ...

Een volk dat leeft
bouwt aan zijn
toekomst

Cornelis Lely

Want verandering kost tijd !!!

<i>Afsluitdijk</i>	<i>(1886–1920–1932)</i>	<i>46 jaar</i>
<i>IJsselmeerpolders</i>	<i>(1891–1967)</i>	<i>76 jaar</i>
<i>Deltawerken</i>	<i>(1942–1955–1997)</i>	<i>44 jaar</i>
<i>Ruimte voor de Rivieren</i>	<i>(1986–2019)</i>	<i>33 jaar</i>

Klimaat Adaptatie Strategie Zeeland 2021-2026

Anita Pijpeling
Gedeputeerde provincie Zeeland

Philipp Keller
Geworene waterschap Scheldestromen

Cees Pille
Wethouder gemeente Goes

Peter Hoek
Wethouder gemeente Tholen

Samenvatting

- 8 leidende principes:
 - Klimaatadaptatie is van ons allemaal
 - Stapsgewijs werken we aan een klimaatrobuust Zeeland
 - We beginnen niet bij nul
 - We vergroten de bewustwording en het draagvlak:
 - We borgen klimaatadaptatie
 - **We durven te experimenteren en te innoveren**
 - **We benutten kennis, expertise, voorbeelden en ervaringen**
 - We maken werk met werk

Voorwoord

“Zeeland bereidt zich voor op het nieuwe klimaat”

Klimaat Adaptatie Strategie Zeeland

2021-2026

Anita Pijpeling
Gedeputeerde provincie Zeeland

Philipp Keller
Gewone waterschap Scheldestromen

Cees Pille
Wethouder gemeente Goes

Peter Hoek
Wethouder gemeente Tholen

Samenvatting

- 8 leidende principes:
 - Klimaatadaptatie is van ons allemaal
 - Stapsgewijs werken we aan een klimaatrobuust Zeeland
 - We beginnen niet bij nul
 - We vergroten de bewustwording en het draagvlak
 - We borgen klimaatadaptatie
 - **We durven te experimenteren en te innoveren**
 - **We benutten kennis, expertise, voorbeelden en ervaringen**
 - We maken werk met werk

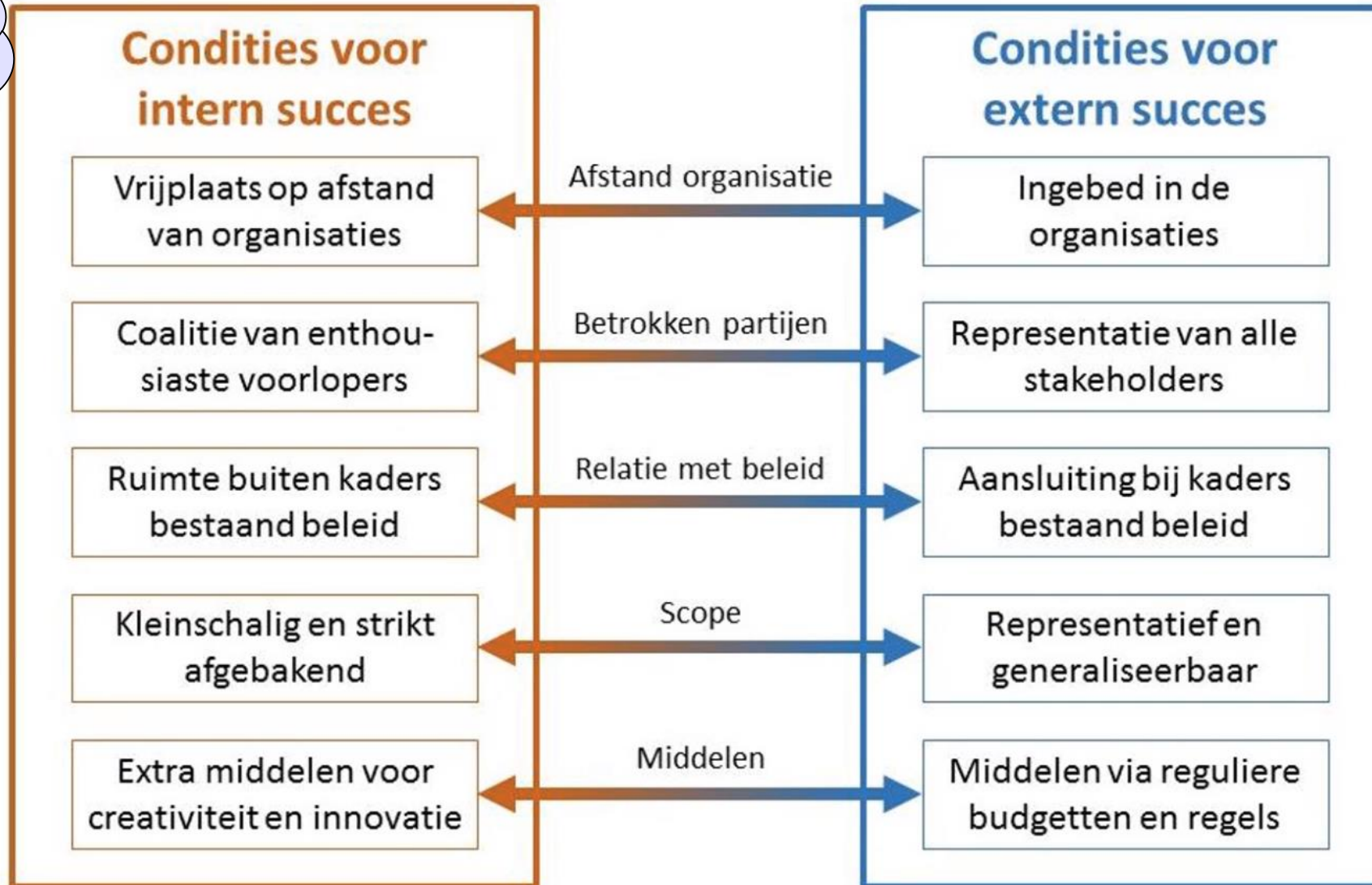
Voorwoord

“Zeeland bereidt zich voor op het nieuwe klimaat”

**innovatieve
pilots in
Zeeland**

uitdaging: ontsnappen aan de Pilot-Paradox !

**Kennis
behoefte
in pilots**

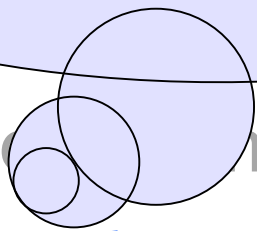

**Politieke
gevoeligheden
van pilots**

-
- **BREDE AFWEGING** noodzakelijk voor toekomstvisie ZW-delta
 - in verkennende fase is **LEREN** belangrijker dan **MENINGEN**

STELLING voor DISCUSSIE:

- 1) KLIMAAT BESTENDIG** vergt kijken naar **BREED** dijklandschap
- 2) KENNISOPBOUW** vergt **NU** experimenteren & grootschalige **PILOTS**
- 3) CONTROVERSIELE** oplossingen moeten we meenemen in **PILOTS**
- 4) keuze PILOTS** door experts; kiezen **OPLOSSINGEN** door politiek

-
- We vergen meer kennis
 - We borgen maatadaptatie
 - **We durven te experimenteren en te innoveren**
 - **We benutten kennis, expertise, voorbeelden en ervaringen**
 - We maken werk met werk

Dank voor uw aandacht !

Tjeerd Bouma

Illustratie: Jeroen Helmer

Tjeerd.Bouma@nioz.nl